

Oponentský posudek diplomové práce Petry Holé s názvem Obrazy ženství a mužství v ještědských románech Karolíny Světlé

Studentka předložila komplexní, podrobnou a obsahově hutnou diplomovou práci, zpracovanou s pečlivostí, zaujetím a s velmi dobře vypracovanou strukturou. Práci svědčí rovněž bohatý poznámkový aparát a některé kapitoly jsou faktograficky natolik detailní, že je to nakonec až vyčerpávající.

Autorka si vhodně zvolila výzkumný vzorek – soubor pěti próz, spojených především žánrem a geografickou lokací –, stejně tak dobře vybrala a popsala výzkumnou metodu včetně členění textu a zaměření jednotlivých kapitol. Jasně formulovala výzkumné cíle, které se jí podařilo naplnit a v závěrečné kapitole rovněž dobře formulovat a shrnout. Z práce je patrné, že se autorka s daným tématem nesečkává zcela poprvé – v úvodu předznamenává, že je/byla zároveň studentkou českého jazyka a literatury – což textu prospívá a paradoxně je mu to záměrně trochu na škodu. Místy totiž kapitoly tematicky přetékají do jiného vědního oboru (především kapitola 3 a částečně v kapitole 5), některé části by pak mohly být vypuštěny úplně – jako nadbytečný se jeví například přespříliš detailně popsaný vztah Světlé a Nerudy, který nabývá až bulvárního charakteru (nicméně uznávám, že se jedná o téma atraktivní s potenciálem k odvedení pozornosti) a k cílům prakticky nijak nepřispívá.

V teoretické a metodologické kapitole autorka velmi dobře pracuje s vhodně zvolenou literaturou, navíc se jí povětšinou daří udržet souvislý text tím, jak na sebe navazují jednotlivé podkapitoly. Bonusem je pak vedení některých vlastních diskusí, například na téma „ženské psaní“, které však bohužel není zcela vyčerpáno. Naopak jako nevhodná volba se jeví Michel Foucault v souvislosti s tématem moci, jenž je navíc nedostatečně interpretovaný, krom toho ze sekundárního zdroje (Zábrodská). Pro účely autorky by se více hodily feministické texty vztahující se k nadvládě a patriarchální moci, z nichž některé studentka sice zmiňuje, ale opomíjí je. V tomto místě tak tříští svůj argumentační aparát, což je vzhledem k vydařenosti zbylého textu škoda.

Analytická část diplomové práce je rovněž precizně zpracovaná, autorka využívá všechna zvolená díla a na základě analytické mřížky témat, kterou si předem vytvořila, je probírá. Celé této kapitole nicméně chybí větší provázanost s teoretickou částí, naopak se zde objevují některá nová témata, jež předtím nebyla zpracována (např. romantická láska a částečně i sexualita a sebeobětování). Z hlediska již dříve zmíněného problému s podkapitolou o moci a nadvládě je tato část analýzy poněkud zploštělá a „předvídatelná“. Podkapitola o naraci se jeví jako nadbytečná, vhodnější by bylo zkoumat typy narativů ve vztahu k genderovým rolím. Příliš zjednodušená je

i zmíněná část o romantické lásce a patriarchální „kultuře“. Naopak velmi vydařená je podkapitola věnovaná motivu oběti a sebeobětování stejně jako konstrukce maskulinit a femininit.

Protože autorka v závěru podrobila svůj text vlastní sebereflexi, nabízí se jako určitá kritika či spíše čtenářský požadavek absence paralely díla Karolíny Světlé se současnými českými autorkami, nebo lépe řečeno reflexe analyzovaných próz ve vztahu k současné společnosti. Vzhledem ke skutečnosti, nakolik se autorka v diplomové práci věnovala otázce nacionalismu/národního uvědomění (logicky v souvislosti s dobou, kdy Karolína Světlá publikovala), skrývá se v tomto tématu další analytický potenciál, který autorka příliš nevyužila.

Celkově je diplomová práce napsaná čtivě, bez chyb a „velmi úpravnou“ stylistikou. Není možné pominout počet zdrojů, metodičnost a pečlivost práce s bibliografií, byť by se dokázaly najít i další vhodné prameny a – jak už jsem zmínila – některé sekundární nahradit primárními, což je legitimní požadavek na diplomovou práci magisterského typu.

Diplomová práce Petry Holé je zajímavým, podnětným a velmi dobře zpracovaným příspěvkem do feministického výzkumu na poli literární teorie a kritiky, proto **doporučuji její připuštění k obhajobě a v souvislosti s jejím průběhem navrhuji hodnocení stupněm výborně až velmi dobře.**

V Praze, 24. 1. 2017

Iva Baslarová